

MARIJA ANDŽĀNS.

REITS.

DZEJAS.

19

VILĀNŪS

33.

AUTORES IZDAVUMS.

MARIJANU
TIPOGRAFIJA
Viļānūs.

*Jiuš klusī breiži, vīntuleiba sāra...
I dīnys skanūšys, kas gaišū sauli sveic, —
Sirdš tyukstūš bolsūs, dzeivis priks bez māra —
Tai munys dzeju ryndys lai Jums teic!*

As mīļu.

As mīļu tūs vysus, kam cyti,
Ai nūlyuku garom gryb īt,
Kam liktiná dzīsmá skaņ ausīs:
Tik sacierṭ zūbus i cīt!

As mīļu tūs zīdus, kas aizmiersti pūrā,
Voi sameiti ceļmalī zīd,
Taipaṭ par tīm sauleitá storus,
Leits sudobra rosu gryb līt . . .

As mīļu tūs skumeigōs dzīsmis,
Kū dzeivis pabārni dzīd,
Nu cītušōm dvāseļom plyustūt
Tūs vōrdi, kai osorys riṭ . . .

As mīļu vysvairōk tūs ļaudis,
Kas tymsijōs būdeņōs mīt;
Kū ryupis i ļaizis deļ maizis,
Smogijōs vaṅōs gryb sīt.

As mīļu tūs vysus i grybu,
Par tīm sovū mīlu ļaiz līt,
Kaut pošai tod skanātu dzīsmá:
Tik sacierṭ zūbus i cīt!

*Ai syltu mōtis glōstu
Skumjū dvāsli glauž
I breiniškeigu stōstu
Doba manim pauž.*

Sarjai.

Ŗaiz saulainōs vosorys dīnōs
Mums dzeivá bej zīdūņš jauks.
Vyss dobā greznojās zīdūs,
Leigōja bierzis i lauks.

Iz Sarju aizvīnam mās gōjam
Tī iudiņš pa akminim irdz.
Sudobra vyzuļus masdams
Naktš mieneša spūžumā mirdz.

Ilgi mās kleidom pa krostim.
Jau apleicīņš klusumā grymst.
Šolc straumā pa dziernovu rotu,
Tys apstōj i šalkūnā rymst,

Dažkōrt mās braucám tur laivā,
Cik skaisti pa straumi tei sleid!
Kūki sadz meža gaismu . . .
Gryb drausmeigōs ānōs mūs teiņ.

Lai tāv par pīmini, Sarja,
Šei muna dzīsmená skaņ!
Skaistus i laimeigus breižus
Tu, burveigō, veļtieji maņ!

Aust reits.

Aust reits . . . Pa lūgu gaisma līn.
Vysapleik laistōs saulis stori.
Vāļ naktš tai naticiegi smīn
Vāļ rōdōs sapņu moldu gori.

Bet saulá plašōk storus ber
I spūdru zaltu apleik laista.
Sirdš gaišu reitu kōri dzer.
Pi dorba pīnōkums jau saista.

Aust reits i saulis tymsums gaist,
Tys slapsteidamīs prūjom bāg.
Vyss saulī laistōs, viz i kaist,
Vyss namīrā i trauksmī dag!

Dīnai.

Tu atnōci vizūšā sauļstoru gaismā,
Maņ sūlieji cereibu vaiņuku veiļ.
Kū naktš bej nasusá tymsumā baismā,
Tū prūjom gribieji dzeiļ,

Ai ticeibu dorbam as atstōju gultu.

Ai gaviļom sajuismā tevi as sveicu.
Dreiž redzieju tevi, kai izsautu bultu,
Aizsnādzam mierki, — bet kū gon as veicu?!

Tai dzysi tu gaismu nasušō dīna, —
Bet nasasnāgts mierkis — napabeigts dorbs.
Vāļ ilgōjās sirdš pec tevá na vīna,
Kam dzeivá bej tymsa i liktinš skorbs.

Dreiž otkon tu nōci ai saulis līsmi,
I gaismu nasūt bezbādā smeji.
Īsōki ceinis, namīra dzīsmi —
Taipaṭ, kai cytys, tik vōrdū sáv meji.

Kod vokors nōk.

Kod vokors nōk
I sirdī ilgys dadz . . .
Maṅ namīrs dvāslī rūnās —
Tei skumu bezcereibu jiuṭ . . .
Naktš atdusā kaut vysī dūdās,
As navaru sáv mīra giuṭ.

Kod vokors nōk
I sirdī ilgys dadz, —
Pi dabasim daudz spūžu zvaigžņu,
Par zámi mīra sagu sadz . . .
Kod vokors nōk
I sirdī ilgys dadz . . .

Ágleitá.

Iz klaja lauka,
Zalá, šmauga,
Ágleitá auga.

Kur dabasu tólās
Mōkūni vālās,
Tur ágleitá cālās.

Pavasār vāsmená pyutá
Ágleitá juta:
Sauleitá sveicīņus syuta.

Ŗaiz vīsulš ai auku
Drōzā pa lauku
Apgōzā ágleiti šmaugu.

Nu sakneitis stumbrenš
Tai valī irā
Stoltō ágleitá myra. .

Mežš dzīsmi dzīd.

Stōv mežš tī pīkaļnī
I myža dzīsmi dzīd, —
Ceļ ilgys dvāselī . . .
Par mežu godi īt . . .

Kod malnōs tyučōs krōc,
I zibšni gaisu škeļ; —
Mežš drausmu dzīsmi šņōc.
I golvu augšōk ceļ.

Kod zīdi dobu klāj,
Mežš vysim līksmi raida,
Kūki šalkōt stōj.
Zaļš maigums kotram smaida.

Mežš rudinī.

Kaids aizīt vokors, taidis atīt reits:
Palākā myglys pleivurā teits.

Stōv mežā ai ciekūžim ágleitá kōrta,
I apseitá — sōrta, jo sōrta.

I ceļmalī bierzenš — nūdzeļtiejš, smails,
Tam suplōk eļksneitš kails.

Sād nūmalī sazabūzš paágļu kryums,
Tam apleik viejenš aurej tik dryums,

Gar celá molom vāļ vieršni zīd,
Bet kryumūs putnenš tai skumi dzīd;

Kaids aizīt vokors, taidis atīt reits:
Palākā myglys pleivurā teits.

Zīma atnōkusá.

Klusi, klusi,
Zīma atnōkusá;
Boltā snīgā zámi itynusá.

Doba maigūs sapņūs nūgrymusá.
Mīgā īsnaudusá — klusi.

Klusi, klusi,
Iz ágļu zorim guļ snīdzenš,
Taid bolts i maigs,
Kai mōtis šyupōs — kod atnōk mīdzenš —
Duš biernenš ilgī — tam smaidūšs vaigs.

Klusi, klusi.
Riņ zīmys īsōktīs stōsts,
Kai māmenis šyupelá daina
Kai mīleigs leigovys glōsts. —
Stōstā pec ainys riņ aina . . .

Zīmyssvātkūs.

Kod dzidri skaņ bazneicā zvoni,
Kod pōrslenis lieni iz skujeņom bierst,
Kod prūjom bāg tymsa i mōni,
Kod ikdīnys ryupis tī dzeist; —
Tod sirdī deigst sapni — aizmiersti, seni,
Tod pasaulám Pesteitōjs dzymst.

II

*Ai tevi, dzeja, svātlaipeibā līgā,
Kod Mūzys elpa mani vīgli skar.
Plaukst dvāslis zīdi dailis pōrpiļneibā . . .
Ai tevi augt i augšā cāļtīs var!*

Dzeja.

Dzeja — skaista puču leja.
Teira mōkslinīka sirdš
Dzeja — navaineiga seja —
Laseitōjam pretim mirdz.

Dzeja — skaista dzīsmu veja,
Kas kai pierlis vārtnī speid,
Mōkslinīka vōrdu meja
Laseitōja acim sleid.

Dzeja — skaista nāru deja
Gracioza ritma takts.
Dzeja — idealu zveja,
Skaista tykumeibys vaktš.

Dzeja — jyutu pasaulá,
Kristal-skaidra dvāselá,
Cytam ilgys sirdī dadz,
Cytam mīra sagu sadz.

Nāš sauli sāv leidza.

Ai smaidu sejī
Caur dzeivi áj,
Nāš sauli sāv leidza
I prīceigi smáj.

Mirdž acīs navyltōts
Dzeivis prīks
Ik dīna ir jauka,
Ryupis ir nīks!

Ai vīnu sāv leidza
Tu sauli nesi.
Lai cītieji apskauž
I jautoj: kas esi?

Ai smaidu sejī
Caur dzeivi áj —
Nāš sauli sāv leidza.
I prīceigi smáj,

Naktš sapneitš.

Zyud aizmiersteibā,
Kas dīnā bej —
Ap gultu sapneitš
Jau rūzis vej . . .

Nu rūžu smaržys,
Kai zīdūšīs zors
Nu zīdu nostys,
Leikst namīra gors.

Nu dīnys gaitys
Prōts valī irst
I sapneiši apleik
Kai zīdeni bierst . . .

Plašs tōlums vylynūšs
Dvāseli sauc. —
Tei sapnām leidz
I myužēibu trauc . . .

Ai, teiksmainō zámá,
Tu burveibys pilš!
Aiz tevá šalc ilgu
I namīra syls . . !

Jau tyvojās_reits —
Rūzeitis veist . . .
Nōk drudžainō dīna.
Kas sapņus neist!

Jau saulis stori
Maņ acīs bierst —
Bāg sapneitš prūjom,
Naktš ainys irst . . .

Sapyns.

Maņ sapyns mīly pīzaglauž
I sovus nūslāpumus pauž.
Kas breiniškeigu sagu auž
I jauneibai vāļ vaigus glauž.

* * *

Ai atklōtu smaidu bez naida i lōsta,
Par dzeivis daili jys stōsta.
Mirdzūšūs teiklus par mani klōsta —
Ilgōs tveikstūšū dvāseli glōsta . . .

* * *

Tici, Draugs, dzeivá ir pōsoka skaista!
Reits apleik zaltōtu rosu laista —
Vokors dvāseli pynaklūs saista.
Jauneibā dzeivá ir skaista!

Fantāzeja.

Kai vīgli lidojūšs tauryns
Saulis myrdzuma pylns. —
Kai vātrā šalcūšō jyura
Dejojūšs iudiná viļņš . . .

Aizvīnu augšōk tei celās,
Leidz lājī atpakaļ sleid, —
Tá atmirdz kai saulis līsmá,
Kai zvaigzná pi dabasim speid, . . .

Ai myrdzūšim īdūmys spōrnim,
Tei celās augši, cik var.
Ai spōrnu galenim breižam
Jau dabasu augstumus skar.

Vysuvaronā spākā
Kristala pilis sáv ceļ,
Jo vīlu nu trauksmis speru
Jei vysuma īspiejī smeļ.

Atminis.

Ap mani atminis vejās,
Kai puču vaiņucenš kūšs —
Kod reits ai vokoru mejās,
Kod zīdūņš pec zīmys nōk spūžs.

Snādz dzeivá maņ atmiņu zīdus,
Kū atmiņu vaiņukā sīt.
Kai jaukī pagōtnis sapni
Atminis leidza maņ īt.

Kod saulis pādejī stori
Aiz meža golūtņom grymst,
Atminūt laimeigūs breižus
Sirdš soldā maigumā rymst

Sōk bejušōs atminis bōlāṭ.
Zīdi nu vaiņuka īrst. . .
Atminūt sōpeigūs breižus,
Maņ klusumā osorys bierst.

As grybātu.

As grybātu augšā cáļtīs,
Kur spūžys zvaigzneitis mirdž;
Storp boltim mōkūnim lidōṭ,
Kur nas mani namīra sirdš.

As grybātu tōlumā laistīs,
Kur dabasi zámeiti snādz,
Tī dzīsmi par breiveibu dziedāṭ
Kur reitūs sauleitá lāc.

As grybātu dziļumā nūgrimt,
Vysskaistokos pierlis tī rašt.
Maņ sirdš par tū varātu nūrimt,
Ka spieju pi gaismys tōs nāšt . . .

As gribātu lelumu sajūst,
Plašumu dvāselī tvārt;
Leidz bezgola pasaulī pazūst
I ciļviecāi valī tū vārt!

*Tu lela, varona i solta tova dvaša,
Kū nastuņdī iz korstōs pīris spīdi. —
Tys ceinis lauks ir dzeivis jyura plaša . . .
Nu šaubom izraunūt, tu mani jymā svīdi.*

Dzeivá.

Kai viļņojūša bangu jyura
Kas vysu putōs kuļ i jauc;
Kai gunš, kū gaišā sōrtā kiura
Iz ceini dzeivá vysus sauc!

Tei sovā lelā dorba spākā,
Kai zibinš gaismai, pušu škeļ —
Tōs sasnāgdams ir kultur āka,
Kū zynōtná i mōksla ceļ.

Tei ceinī sauc, lai spākus smaltu
Ejmūt karā — naspāks, spāks,
Tymsums, gaisma, sirdš ai zaltu —
Iznōkumā — ašná grāks! —

As dūmoju . . .

As dūmoju dzeivá ir rūtalá jauka,
Mōtá, kas osorys slauka.

Tei zīdūnā vāsma, kas pučēitis glauž,
Mūza, kas myužēigū daiļumu pauž.

Bet radzu tei ceinā ir nykna i osa,
Kas lelus uperus prosa.

Jo spieji, tod uzvarys gaviļōs smáj,
Jo nā, tod nu celá nūst áj!

Caur dzeivis mežu.

Caur dzeivis mežu
Izgōju as sveika,
Kas ceinā ejmūt škita,
Kai nūslāpums, kai teika.

Koč vokors myglā dzysa, —
Reits zaltā kvālōja . . .
Maņ ceinis gaitys rysa
Leidz sasnāgts mierkis storōja.

I tūmār vajdzāja
Maņ sōktū ceļu īt,
Voi smīkly skanāja
Voi osorys bej līt . . .

As gribieju sáv spraustū
Mierki snāgt, —

Tōs tōlis — apvōrkšni
Kur saulái beja lākt! —

Liktiņš.

Car sirdi maņ osoru urdená tak,
Bet acīs prīceigs myrdzums vāļ dag.
I kod nu sōpóm pušu lyuzt sirdš,
Tod osoru lasis acīs maņ mirdž . . .

Nu osoru volguma myrdzums kod dzīst,
Sirdš gon zyna cik daudz tai cīst!
Tei klusi panas, voi lobs, voi slykts,
Jo vyss, kas nūteik ir liktiná lykts.

Bet cītušai sirdái liktiņš ir borgs,
Kai zaglis tys laupa, kas beja dōrgs.
Vyskrōšņōkūs zīdus tys kōjom myn.
Cik sōpeigs šys breidš, tik sirdš tū zyn.

Kod cereiba zaļoj, jys drupōs tū graun
I gotovus augļus nūst dorbam raun. —
Iz drupom jys jaunu sāklu siej,
Sirdš otkon dreikst cerāt i prīceigi smeļ!

Lapnums.

Ai lapni pacaltu golvu
Car dzeivi, kas nataisna áj,
Ai asu kritisku skotu
Par vysu Zamašku smáj!

I speiteigi sacierņ zūbus,
Kai Saisteitīs Prometejs —
Kaut dziļus tāv dzeivī cārt rūbus,
Kaut cīsšonōs savībts tāv sejs!

Car dzeivis nadīnom ejmūt
Jam augšōk golvu tu cāl; —
Par glāvulim nirdzeigi smeļūt
Lapnumā spākus sāv smāl!

Pōrprotums.

Nāš sirdi teiru, kai zalts.
Kai iudini skaidru, kas olūtā smalts —
Tiksi tūmār nu cytim tu palts.

Kū jyutu dziļumūs teirōks bysi,
Tū svešōks cytim tu kliusi —
Sāv vairōk naidnīku giusi

Nikod jī tevi nasaprass,
Tāv navaineigam vainis rass,
Paņ dubļus acīs māsš. —

Atziná.

Kō gaidu as nu dzeivis,
Kū tei maņ var dūt?
Sirdš olkst pec laimis, breivis,
Bet godi steidzās . . . zūd . . .

Kū jauneiba maņ sūla?
Tei jyutu sōrtu kur.
Pi nasasnāgta mierká.
Tys mani saista, tur —

Kū nōkūtnī as giušu
Kū jaunu tei maņ nāsš?
Ai godim vaca kliušu
Iz kopu ceļš dreiš vāsš.

Voi tō-pec lai as skumtu,
Ka vyss, kas nōk ir nīks?!
Par vysu maņ ir dōrgōks,
Muns gaišīs dzeivis pīks!

* * *

Par pagōtni atnirgtīm zūbim smīt,
Nōkūtni īsōkt jo spūži!
Pīku i dzeiveibu apleik sáv līt,
Lai jauneiba zaļoj mums kūši!

IV

*... Nu osoru volguma
Myrdzums kod dzīst
Tik sirdš tū zyna,
Cik daudz tai ir cīst...*

Car osorom ...

Car osorom satymsa dīna,
Car osorom tyvojās reits,
I vyss, kū as jutu arvīnu,
Dej osoru pleivurā teits.

Car osorom mōciejūs mīļōtš,
Car osorom smaidātš i cīstš,
Car osorom pasauli pazeitš
I viļteibu sōpeigi neistš.

Bej draugi maņ dzeivī arvīnu,
Kai šķīt tī patīsi bej,
Bet ŗaizi, car osorom radzu,
Kai viļteiba patīsu mej.

Tai dīna pec dīnys steidzās ...
Strauji maņ pukstāja sirdš —
Tōs laimi maņ atnasom teicās,
Tū laimi, kas osorōs mirdz ...

Celinīks.

Saulá lieni grymst aiz meža,
Krāslā teita atīt nakts.
Cauri tymsai mōkūņsagai
Rauga mieness̄ stōt̄ iz vakt̄s.

Klusā mīrā trūksnis rūnās.
Dūbji nūskaņ sūļu takt̄s . . .
Tymss siluets iz prīšku dūdās,
Aizmiers̄s tys, kas mīrs, kas nakts̄.

Snīdzenš klusi čaukst̄ zam kōjom
Celinīks iz prīšku it̄;
Ir jam jōzasteidz iz mōjom —
Sirdš̄ tai smogi kryutīs syt.

Daudzi staigōjš̄ jys vysapleik
Sevim laimi grybādams —
Svešōs zámōs: tyvu, tōli . . .
Laimis pādus vaicōdams.

Pīkust . . . nūstōj, izstīp rūkys
Izmysumā atskaņ bolss:
Beigsīs kod maņ dzeivis mūkys,
Kod b̄jš̄ munam celám gols?

Saulá izlāc, it̄ i nūrīt̄.
Dīna sovu gaitu beidz.
Aizviņ̄ tōļōk ilgu vojōts
Celinīks iz prīšku steidz . . .

Ķaiz beja . . .

Ķaiz beja laiki saulis pylņi,
Bej zīdīm dzeivis zīdūņš teits;
Kai bezgaleigi jyjurs viļņi —
Vyss leigōja kai saulains reits.

Ķaiz jaunu dīnu bogoteibā,
Gors augši gaisā lidōja,
Paņ gryutā dorbā nabadzeibā
Pa burvju vaļsti staigōja . . .

Ķaiz dzeivōju as laikam leidza,
Vyss beja sapņūs aptverams . . .
Dreiz sapņu rūzis zīdāņ beidzā,
Kas pagōjš ir, tys naatsaucams.

Ķaiz beja laiki laimis pylņi,
Zalta gaismā ausa reits.
Rosā mirdzā saulis viļņi —
Laimis cereibōs vyss teits.

Mirkļis.

As radzu navā, navā vairs,
Tō mirklā, kas maņ bej tik kairs
Kai soldi klusa nūskanā —
Par tū palyka atminā . . .
Bet pošu mirkli, kas vylynūšs beja
Palākō ikdīna reja.

Kur palicš bejušis jyutu kvāls?
Atsavalk tymsa — vokors vāls.

Acš raugōs vysapleik — atrastš gryb,
Tū mirkli, kod sajiusmā acš zib . . .
Bet skaistōkū mirkli, kas beja
Maņ palākō ikdīna reja . . . !

Mainá.

Taiš valī acš, syt lūdzenī reits!
Raug, vokors jau pīgōjš nagaideits!

Tá saulá, tá zvaigznis pi dabasim dej,
Tik steidzeigi laiks vysu mej!

Vāļ zīmys myrdzums, sastyndzš, solts
Jau majmieness leigoj, nu zīdu bolts!

Ni cylvāks tō aptvartš, ni izprastš spiej,
Cik steidzeigi laiks vysu mej!

Tá naseņ vāļ rūtōjās dzeivis reits,
Jau vacums atsavalk nagaideits!

* * *

Kod ilgu jiutys izkvālōš
Daudz laika pagōjš bīš.
Rimš sōpātš sirdš. Bīš dvāslái mīrs.
Bet voi tei laimi giuš?

Maitinā.

Ķaiz gaišijā tārpā i smaidūšu seju
Tu žigli steidzīs pa pučotu ceļu.
Ai Tevi Ķaiz dzeivōju bezryupī jautri.
Bet prūjom Tu gōji dreiz kautri.

As sauĶu vāļ pakaļ: voi atīsi reit?
Tu teici: Mums kūpā vairs nasakreit. —
Pi mozijīm draugim maņ jōzasteidz
Tīm prīku i gavilis nasu as leidz.

Bet Tevi jau jauneibys dedzeigums sauc,
Kur ceinis i dorba tik daudz!
Tai naigi nu manā Tu prūjom steidzīs —
Muns bierneibys sapyns jau beidzīs . . .!

Mōtā.

Māmeņ! —
Mozs puisāns rūcenis īplietš sauc,
Iz dorbā gurušū mōti jys trauc
Tō mozōs rūcenis motus jai glauž,
Par sovim bārna nūdūmim pauž.

Muns bārns! —
Sauc mōtā, aĶs osorōs mirdz.
Jei bārnu skupstūt pīspīž pi sirdš.
I smoga nūpyuta laužās nu kryutš:
Kaut ceļš tāv dzeivī nabytu gryuts?

Dielen! —
Jei dūmoj: kod bysi lels,

Dīvs zyn kur vāsš tevi liktiná ceļš!
Kū tagad mōtá tai sirsneigi mīļ,
Tik bīži pasaulá viļ.

Bōrineiši.

Div mozi bōrineiši raud,
Šai zámī atstōti — bez tāva, māmenis —
Jūs mozōs sirsnenis
Par pōresteibu gaud,
Div mozi bōrineiši raud,

Div mozi bierneni,
Šai zámī atstōti
Kai zorā putneni nu vieja šyupōti
Jūs bōlŷ vaidzeni —
Ai osorom rosōti,

Div mozys dzeiveibys,
Šai zámī atstōtys
Bez mōtis gōdeibys,
Bez mīlesteibys sirdš.
Tīm acīs asarenis mirdz . . .

Draugs, tevi par sauli as turieju.

Draugs, tevi par sauli as turieju,
Pec tevá maņ ilgojās sirdš.
I muna dvāselá līksmōja,
Kai tauryns, kas zīdenī mirdz.

Kod tymsums baigs zámi pórklója.
Gaišs mienesš kod speidät sōcá, —
Tovs tāls maņ vīnmār rōdājās,
I sapņūs cīma nōcá.

Maņ gaviļōs sirdš līksmōja.
Iz dorbu beja priks.
Vyss nōkūtnī lykōs sasnādzams,
Jo gryuteibys beja nīks.

Bet tu tō saprašš naspieji,
Táv kārōja kas cyts —
Bet munys agrōs jauneibys
Priks beja osorōs teits

* * *

Ir cylvāki dryumi kai nōvá,
I baigi kai rudiná naktš.
Maņ līkās — iz pagōtnis drupom
Tūs kops jau ir rokts! —

V

*Spūžs zvaigžņu atspulgs naktī — draugu sejis,
Kod dzeivis tymsums munu taku klāj. . .
Tās atminūt — sirds sōpōs līksmi smejās —
Naktš tymsā dabasi ai zvaigžņu acim mōj!*

Draugi.

As redzieju, kai zīdi valī verās
Maja reita maigā klusumā.
Tī pylni rosys smogi lājī sverās
I laistōs saulis storu spūžumā.

As zynu, draugi, kas ai zīdim nūtikš.
Tī otkon plaukš i otkon nūbōlās . . .
Tys vyss, kas jauns ir — nūvacōjiš palikš.
Paṭ atminis par tū laiks nūslaucās.

Bet tagad krōšņums dobā, sirdī prīks,
Gors lidoj skaistu dūmu apstorōts.
Ak, navar bīt, ka ņaizi kliušu līks,
Ka gaišīs dzeivis prīks tikš apmyglōts.

Maņ pošai gribīs ticāt, cytim teikt:
Lyuk, draugi, jauneiba mums myužam plaukš!
Maņ gribīs spūžū saulis reitu sveikt
I gaidāt, kod tys jaunu dzeivi sauks —

As tagad radzu — zīdi valī raisōs,
I munā sirdī prīca līsmōt̄ sōk . . .
As zynu — zīdi viejā apkōrt̄ kaisōs,
Kod rudin̄š smogom leita lašom nōk.

Bet, draugi, navar skumt̄ par tū, kas bejš,
I ni par tū, kas kaidu ŗaizi b̄jš.
Iz drupom laiks ir jaunu sāklu siejš,
Kas nūkaļt̄š beja, otkon zīdūs kliuš.

Tū vysim jōzyn — pavasarš ir skaists!
Taipaļ i jaunu dīnu dūmu bors;
Jo vyss, kas sirdi spīž, teik garom laists
Vysod iz augšu, tōļōk snādzās gors!

Veraī.

Ai gaiši dagūšu lāpu,
Tu līksmī pacieli rūku,
Lai cylvāki gaismu nastu —
Nu dzeivis, kas pylna ir mūku,
Tūs gaišōkā nōkūtnī vastu.

Bet līkulim nabeja saprast̄ tō spiejis;
Tī dusmōs par rūku Tāv syta
Tāv sirdš par tū sōpā, acš osorōs lājās..,

Dreiž otkon ai p̄riceigu seju; —
Ai ceinis i dorba grybu
Tu dūmōji: Pīdūd jīm spieju; —
Jo sirdī daga Tāv patīsa mīla.
Iz ciļvieci, dorbu — kaut vyla.

Ak, napīmiņ . . .

Malgonijai.

Ak, napīmiņ, kas slykts ir bejš.
I nagaidi lai laimá nōk;
Vāļ zīds nav valī sirdi viers,
Jau lapenis tam bōlāļ sōk.

Tik skotīs asameibai acīs —
Kū tei tāv snādz, tū arī tvár. —
Kaut ryugtums dzeivis kausā b̄ytu,
Tū līksmu sirdi sausu dzár.

Ak, naskumsti. kod nūveist zīdi
I nagaidi, kod jauni plaukst,
Bet atver dzeivái sovu sirdi —
Tī laimá pošā tevi sauķš! —

Smaidi i osorys.

Vikiņai.

Lai dzeivá Táv raun vysus zīdus nu sirdš,
Lai osoru lasis acīs Táv mirdz, —
Smaidi, mīluleiļ, smaidi!

Lai vairōki tevi par taisneibu neist,
Lai nūpalnus Tovus tī naatzeist, —
Smaidi, zylaceiļ, smaidi!

Smaidi car sōpōm, kod osorys bierst,
Kaut skaistōki sapni, kai zīdi bierst, —
Smaidi, spulgaceiļ, smaidi!

Saucīņš.

Konstantīnam.

Daudz ļaiz vokorūs, ilgōs kod traucu,
Iz Tevi vīnumār saucu:
Voi zyni, voi spieji saprašt Draugs,
Kur atsarūn lelēs uperu trauks? —

Jo gribi jušt dzeivis patīsū mīlu,
Līç vysus tai spākus par kīlu!
I vysu, kū saražōt spieji — tai dūd! —
Lai navā ni mirklā, kas bezviertī zyud.

Ti atspeid gaišis uperu kāls, —
Steidzīs, leidz navā sasnāgt tū vāls!
Tik sorgīs, lai naaizīt zudumā spāks,
Tys var bīt Tāv naizpierkams grāks . . .

I daudz ļaiz vokorūs, ilgōs kod traucu,
Iz Tevi, Draugs, vīnumār saucu:
Nōc, leidza maņ paleidzi uperus nāst,
Iz patīsu gaismu tautīšus vāst!

Vāļ . . .

Tys beja seņ, bet atmiņōs vāļ kvāloj,
Kai saulā, kuru izsauc gaišis reits.
Vāļ mirkli skrīn, kod krāslys stuņdā vāloj
I gaišā mirdzā vyss ir caurausts, teits . . .

Kai stuņdi atpakaļ Tu bītu itā bejis
Vāļ gorā pamirdz beigu atvodys,
Kai rosa mirdz, kod irā tikkū liejis

Trauc mirkļūs spōrnōts gors bez atdusys.

Vāļ Tovi vōrdi munōs ausīs zvona,
Kai kolna strauts, kas klusā naktī irdz . . .
Draugs, laimis maņ nu tō vāļ gona, gona . . .
Dreb jausmōs kaidŗaiz izmūceitō sirdş.

Aicynōjums.

Vāļ naseņ Tevi redzieju
I Tovus vōrdus dzierdieju,
Kū tūŗaiz teici maņ —
Vāļ ņudiņ tī maņ ausīs skaņ,
Kai zvoni klusā svātreitā
Iz lyugşonu kod sauc . . .
Iz Tevi munys ilgys trauc;
Tōs sirdái mīru jauc .
I sauc:
Ak nōç!
I mīļōţ mani sōç . . .
Bez Tevā skumis dvāsli mōc —
Draugs nōç . . !
Nōç acīs pazaver i pasmaidi!
Ak naáj prūjom, pagaidi
Pazaklauş kū teikşu as;
Jam munu skumjū dvāseli
Sáv leidza augşā nās
I Dailis pasaulī tōs ilgys dzāş
Nōç rūku vāļ maņ spīd,
I sōpis leidza cīţ . . .
Draugs nōç i leidza cīţ!

Naaizmieršt.

Draugs naaizmiersti senūs laiku,
Kod tyvi draugi tu i as,
Kai naškirami myužu myužam,
Sáv meklāṭ laimi dāvamās.

Máš obi vīnu dūmu jiuotom.
Obi vīnu mīlōjam:
Spūdru sauli, pavasari,
Bārzā strodu sviļpōjam.

Bej mýsu pasaulš_breinum pylns
Taipaṭ kai: Tyukstūš vīna nakṭš. —
Bet spūdrō saulá nūrītā,
I nūskanāja sūļu takts . . .

A tagad? Kotram sova dūma,
Sovs kotram dzeivis uzdavums.
Mums mīla kotram sova lūma.
Mīls sovys dzeivis izprotums.

Ak, naaizmiersti bārnu dīnu,
Kū teiru sirdi sajiuotom!
Tū prōtā paturi aizvīnu,
Kū obi řaiz máš mīlōjam.

Saturs.

1. Jiuš klusī breiži, vīntuleiba sāra
2. As mīļu.

I

3. Ai syltu mōtis glōstu
4. Sarjai.
5. Aust reits.
6. Dīnai.
7. Kod vokors nōk.
8. Ágleitá.
9. Mežš dzīsmi dzīd,
10. Mežš rudinī.
11. Zīma atnōkusá.
12. Zīmyssvātkūs.

II

13. Ai tevi, dzeja, svātlaiمةibā līgā
14. Dzeja.
15. Náš sauli sáv leidza.
16. Nakts sapneits.
17. Sapyns.
18. Fantāzeja.
19. Atminis.
20. As grybātu.

III

21. Tu lela, varona i solta tova dvaša
22. Dzeivá.
23. As dūmoju . . .
24. Caur dzeivis mežu.
25. Liktiņš.
26. Lapnums.
27. Pōrprotums.
28. Atziná.
29. Par pagōtni atnirgtīm zūbim smīt

IV

30. Nu osoru volguma
31. Car osorom . . .
32. Celinīks.
33. Ŗaiz beja . . .
34. Mirkliis.

35. Mainá.
36. Kod ilgu jūtys izkvālōš
37. Maitiná.
38. Mōtá.
39. Bōrineiši.
40. Draugs, tevi par sauli as turieju.
41. Ir cylvāki dryumi kai nōvá

V

42. Spūžs zvaigžņu atspulgs naktī — draugu sejis
43. Draugi.
44. Verai.
45. Ak, napīmiņ . . .
46. Smaidi i osorys.
47. Saucīņš.
48. Vāļ . . .
49. Aicynōjums.
50. Naaizmieršt.

